

Vergaderjaar 2008–2009

25 883

Arbeidsomstandigheden

Nr. 138

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 december 2008

Hiermee informeer ik u over mijn voornemens naar aanleiding van het Gezondheidsraadadvies «Persoonsdosimetrie bij beroepsmatige blootstelling aan ioniserende straling». Daarnaast stuur ik u ter kennisneming het advies dat ik aan de Commissie Arbeidsomstandigheden van de SER heb gevraagd als vervolg op het Gezondheidsraadsadvies «Preventie van werkgerelateerde Luchtwegallergieën», en het advies dat ik aan de SER heb gevraagd over de ARIE (Aanvullende RisicoInventarisatie en -Evaluatie) regeling¹.

De Gezondheidsraad adviseert dat er geen bezwaren zijn om de individuele dosismeting te laten vervallen voor werknemers die tijdens het werk een lage dosis ioniserende straling kunnen ontvangen, mits aan een aantal randvoorwaarden wordt voldaan. Het advies bevat op hoofdlijnen de volgende aanbevelingen:

- Voor werknemers die werken in de omgeving van een stralingsbron, maar niet daadwerkelijk worden blootgesteld en een geringe kans hebben op abnormale gebeurtenissen waarbij blootstelling plaatsvindt, kan de routinematige persoonsdosimetrie worden afgeschaft als uit de risicoanalyse blijkt dat deze situatie zich voordoet;
- Voor deze werknemers moet een aangepast veiligheidsbeleid worden ontworpen, hetgeen betekent dat door ruimtemonitoring inzicht moet worden verkregen in de stralingsdosis.

Aanleiding voor het advies

Dit advies is in 2005 gevraagd naar aanleiding van de resultaten van inspecties door de Arbeidsinspectie in het kader van het inspectieproject complexvergunninghouders (A641 en A719). Bij de inspectie van de afdeling radiotherapie van een academisch ziekenhuis bleek dat er geen medewerkers waren ingedeeld als blootgestelde medewerker en dat deze geen persoonlijk dosiscontrolemiddel (badge) meer kregen. Dit ziekenhuis was voornemens deze maatregel ook door te voeren op de afdeling radiologie.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Dit betekent een trendbreuk met de al jarenlange praktijk om deze werknemers op grond van het Besluit Stralingsbescherming (BS) categoriaal in te delen als blootgestelde werknemers en een badge te laten dragen. De betreffende instelling is hiertoe overgegaan op grond van het nieuwe Besluit stralingsbescherming, dat de mogelijkheid biedt om werknemers in te delen op grond van een risicoanalyse.

Adviesaanvraag

Vanwege de mogelijke consequenties van deze ontwikkeling voor de bescherming van de werknemers in de gezondheidszorg is aan de Gezondheidsraad de vraag voor gelegd of dit beschouwd kan worden als een «stand van de techniek of wetenschap» ten aanzien van stralingsbescherming van werknemers, die nagevolgd kan worden door andere gezondheidsinstellingen.

Reactie op het advies

Ik onderschrijf het advies van de Gezondheidsraad, dat mogelijkheden biedt om in bepaalde gevallen anders dan met persoonlijke dosiscontrole-middelen de kwaliteit van de stralingsbescherming te borgen. De regelgeving op dit moment geeft voldoende ruimte voor en sturing aan de voorwaarden die de Gezondheidsraad daarbij stelt. Dat betekent dat er geen wijziging in regelgeving nodig is om aan het advies tegemoet te kunnen komen: werkgevers die ertoe overgaan om nauwelijks blootgestelde werknemers niet langer te voorzien van persoonlijke dosiscontrole-middelen, kunnen dit doen binnen de grenzen van de bestaande regelgeving. Van groot belang is daarbij dat de werkgever zorgdraagt voor een goede risicoanalyse en voor de noodzakelijke beschermende maatregelen en waarborgen voor deze categorie werknemers. In de handhaving van de wetgeving zal daarop worden toegezien. Het moet duidelijk zijn dat een relatief eenvoudig systeem van persoonsdosimetrie als onderdeel van het stralingsbeschermingsbeleid, niet kan worden afgeschaft zonder alternatieve monitoring. Werknemers hebben er recht op dat dit met voldoende zorgvuldigheid en deskundigheid gebeurt. De aanbevelingen zullen uitgewerkt moeten worden. Ik geef als volgt invulling aan de aanbevelingen van de Raad:

Voor bepaalde groepen werknemers kan de routinematige persoonsdosimetrie afgeschaft worden als dit blijkt uit de risicoanalyse.

Met deze aanbeveling ontstaat er ruimte voor werkgevers en werknemers om keuzen te maken bij de invulling van de persoonsdosimetrie. De Gezondheidsraad geeft criteria wanneer alternatieven kunnen worden toegepast. Als alternatief geeft de Raad de mogelijkheid om een nieuwe categorie C-werknemers te creëren, voor werknemers die met stralingsbronnen werken, waarbij het niveau van blootstelling – gebaseerd op een goede RI&E en inclusief redelijkerwijs voorzienbare storingen en een geringe kans op een abnormale gebeurtenis – in de regel gelijkmatig zeer laag is en minder dan 1 millisievert per jaar (de ondergrens voor indeling als «blootgestelde werknemer»). Het gaat daarbij om ca. 26 000 röntgen- en radiotherapielaboranten in ziekenhuizen.

Voor deze werknemers moet een aangepast veiligheidsbeleid worden ontworpen, hetgeen betekent dat door monitoring inzicht moet worden verkregen in de stralingsdosis.

De Gezondheidsraad beveelt aan dat de blootstelling van de C-werknemers gemonitord wordt door middel van ruimtemonitoring van bewaakte en gecontroleerde zones. Deze monitoring moet volgens de Raad deel uitmaken van een programma voor stralingsbescherming of een veiligheids-

managementsysteem. Daarbij geeft de Raad criteria aan waarvoor de resultaten van de monitoring toereikend moeten zijn.

Een adequate risicoanalyse moet de basis zijn voor een goed niveau van stralingsbescherming.

In haar advies besteedt de Gezondheidsraad ook een hoofdstuk aan de kwaliteit van de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E). De Raad geeft een aantal voorwaarden waaraan een RI&E moet voldoen. Deze aanbevelingen worden meegenomen in het project waartoe ik RIVM opdracht heb gegeven om criteria te ontwikkelen voor een goede risicoanalyse. Dit naar aanleiding van de resultaten van het toezicht door de Arbeidsinspectie, waaruit blijkt dat bij een relevant deel van de toepassingen van ioniserende straling de opgestelde risicoanalyse niet voldoende is.

Het is nu aan het veld (werkgeversorganisaties, de laborantenorganisatie NVMBR en deskundigen op dit terrein) om de aanbevelingen en criteria van de Gezondheidsraad uit te werken en in de praktijk te implementeren. Ik zal de organisaties hiertoe aansporen.

Gelijktijdig zal ik criteria voor de handhaving opstellen of aanpassen, waarbij ik uitga van de genoemde uitwerking en indien nodig met het veld nader in overleg tred.

De Gezondheidsraad bracht ook advies uit over luchtwegallergieën door werk. Ik heb daar een vervolg aan gegeven door een adviesaanvraag aan de Commissie Arbeidsomstandigheden van de SER. Ik bied u die bijgaand aan (brief ARBO/P&G/2008/26678)¹.

Tenslotte ontvangt u hierbij een afschrift van de brief die ik stuurde aan de SER om de Raad om advies te vragen over de ARIE-regeling (ARBO/M&A/2008/34422)¹.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. P. H. Donner

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.